

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

17 november 2006

ONTWERP VAN DECREET

**tot wijziging van het decreet van 14 februari 2003
houdende de ondersteuning en de stimulering van het gemeentelijk,
het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid**

HOORZITTING

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door mevrouw Els Robeyns**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche.

Vaste leden:

de heren Erik Arckens, Johan Deckmyn, Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Jurgen Verstrepen;

de heren Carl Decaluwe, Stefaan De Clerck, Steven Vanackere, Johan Verstreken;

de heer Bart Caron, mevrouw Els Robeyns, de heer Dany Vandenbossche;

mevrouw Margriet Hermans, de heer Herman Schueremans.

Plaatsvervangers:

de dames Hilde De Lobel, Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Freddy Van Gaever, Frans Wymeersch;

de dames Vera Jans, Sabine Poleyn, Tinne Rombouts, de heer Johan Sauwens;

mevrouw Michèle Hostekint, de heren Jan Roegiers, André Van Nieuwkerke;

mevrouw Patricia Ceysens, de heren Marnic De Meulemeester, Sven Gatz.

Toegevoegde leden:

de heer Jos Stassen;

de heer Kris Van Dijck.

Zie:

947 (2006-2007)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

	Blz.
I. Uiteenzetting door mevrouw Sabine Van Cauwenberge, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).....	4
II. Uiteenzetting door de heer Pepijn Debosscher, coördinator Vlaamse Jeugdraad	5
III. Uiteenzetting door de heer Marc Ipermans, coördinator Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten (VVJ).....	8

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media organiseerde op 7 november 2006 een hoorzitting met vertegenwoordigers van de Vlaamse Jeugdraad, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten (VVJ).

I. UITEENZETTING DOOR MEVROUW SABINE VAN CAUWENBERGE, VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN (VVSG)

Mevrouw Sabine Van Cauwenberge: Ik behandel twee aspecten van het ontwerp. Ten eerste vindt de VVSG de vermindering van planlast en administratieve vereenvoudiging een goede zaak. De VVSG betreurt wel dat aan één van de voornaamste bezwaren bij de planlast van de jeugdwerkbeleidsplannen, namelijk de driejaarlijkse planning in plaats van de door de VVSG gevraagde zesjaarlijkse planning, bij voorbaat werd uitgesloten. Door het krampachtig vasthouden aan de driejaarlijkse planning houdt de decreetgever geen rekening met de lokale realiteit en opportuniteit van de zesjaarlijkse beleidsplanning. De VVSG vindt dit des te opmerkelijker daar het vernieuwde decreet in een apart hoofdstuk uitdrukkelijk aandacht vraagt voor het voeren van een breed lokaal jeugdbeleid.

Vorig jaar stelde de minister in het voorontwerp van zijn Vlaams Jeugdbeleidsplan nochtans voor dat het lokaal jeugd(werk)beleidsplan, net zoals de andere beleidsplannen, voortaan om de zes jaar zou worden opgemaakt met om de drie jaar een evaluatie. Van dit voornemen is hij echter teruggekomen. Vasthouden aan de driejaarlijkse planning beantwoordt niet aan de lokale realiteit als het nieuwe gemeentedecreet vraagt dat bij het begin van de legislatuur een strategisch meerjarenplan wordt opgemaakt. Een zesjaarlijks lokaal jeugdbeleidsplan betekent dat er gestreefd wordt naar een betere afstemming met de andere zesjaarlijkse beleidsplannen zoals in de vrijetijdssectoren cultuur en sport, maar ook in de buitenschoolse kinderopvang, het sociaal beleid, de mobiliteit, de ruimtelijke ordening enzovoort.

Het argument voor het behoud van drie jaar is de snel wisselende doelgroep en het zich niet betrokken voelen van deze doelgroep bij een beleidsplan van zes jaar. De gemeenten hebben begrip voor deze

argumenten. Het jeugdwerkbeleidsplan heeft immers een traditie van communicatieve planning in ere te houden, maar het ene sluit het andere niet uit. Een zesjaarlijks gemeentelijk jeugdbeleidsplan zet de krijtlijnen uit en stelt strategische doelstellingen op. Bovendien worden de belangrijkste beleidskeuzes samen met de middelenverdeling aan het begin van de legislatuur gemaakt en niet halverwege. Als blijkt dat er bijsturing nodig is, moet dat gebeuren. Deelnemen en deelhebben aan het beleid is belangrijk. Dat geldt ook voor kinderen, jongeren en het jeugdwerk.

Het tweede aspect is de actualisering van het decreet. De hoofdstukken jeugdbeleid en jeugdwerkbeleid mogen dan al evenwaardig zijn, de financiering is dat helaas nog niet: 88,7% wordt voorbehouden voor het gemeentelijk jeugdwerkbeleid, het gemeentelijk jeugdbeleid krijgt 11,3% als impuls subsidie. De minister waakt er terecht over dat die 11,3% niet ten nadeel van het jeugdwerkbeleid komt en verhoogt het budget, wat ons verheugt.

De minister hanteert voortaan ook het onderscheid tussen basissubsidies en impuls subsidies. Het is inderdaad het recht van de minister om voor eigen beleidskeuzes extra financiële impulsen te geven maar het blijft jammer dat de gemeenten voor hun inspanningen voor het voeren van een breed jeugdbeleid niet extra worden beloond met basissubsidies.

Als impuls subsidie voor de periode 2008-2010 stelt de minister jeugdwerkinfrastructuur voor onder het hoofdstuk jeugdwerk, en jeugd informatie onder het hoofdstuk jeugdbeleid. Nochtans beloofde de minister in hetzelfde voorontwerp Vlaams Jeugdbeleidsplan dat naast de extra bijkomende middelen voor de prioriteit jeugd informatie “bijkomende middelen kunnen worden ingezet voor een breed lokaal jeugdbeleid”. Nu blijkt dat de bijkomende middelen gaan naar de prioriteit jeugdwerkinfrastructuur enerzijds en de jeugd informatie anderzijds. Ook betreurt VVSG dat de minister afstand neemt van de idee die hij in zijn beleidsnota Jeugd 2004-2009 lanceerde, met name de gemeenten de keuze te laten tussen verschillende prioriteiten. De beloofde extra middelen voor een lokaal breed jeugdbeleid blijven uit. Dat is jammer want ook voor de uitvoering van het Vlaamse jeugdbeleidsplan en met name voor de zogeheten beleidsrotondes participatie, fuiven, sport, cultuur, mobiliteit, ruimte, welzijn, onderwijs enzovoort, zal naar het lokale jeugdbeleid worden gekeken voor daadwerkelijke realisaties.

II. UITEENZETTING DOOR DE HEER PEPIJN DEBOSSCHER, COÖRDINATOR VLAAMSE JEUGDRAAD

De heer Pepijn Debosscher: We zijn erg verheugd dat wij ons advies op het decreet houdende de ondersteuning en stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid in het parlement mogen toelichten.

Het lokale jeugdbeleid en het lokale jeugdwerkbeleid zijn erg belangrijk voor de Vlaamse Jeugdraad. De inspanningen die de Vlaamse overheid daarvoor doet, interesseren ons en belangen ons ook aan. Het lokale jeugdwerk is voor ons de brandstof en de voorwaarde voor een dynamisch Vlaams jeugdbeleid. In het algemeen kunnen we ons vinden in de inhoudelijke wijziging van het decreet maar over het proces zijn we allerminst tevreden.

Onze inhoudelijke opmerkingen zijn de volgende. We zijn heel tevreden dat de planningstermijn voor lokale jeugdbeleidsplannen drie jaar blijft. De Vlaamse Jeugdraad heeft steeds benadrukt dat een planningstermijn van zes jaar voor de betrokkenheid van jongeren bij de opmaak, het opvolgen en het evalueren van een beleidsplan veel te lang is. We merken dat de minister onze bezorgdheid deelt en zijn daar dan ook tevreden over.

Het idee om van acht hoofdstukken in een jeugdbeleidsplan naar twee (cluster)hoofdstukken te gaan, vinden we goed. De vereisten per hoofdstuk waren te omslachtig en we vinden het goed om de administratieve lasten wat in te perken.

Maar de inhoud die moest beschreven worden in de hoofdstukken, vonden we zeer waardevol. We hebben dan ook gepleit dat die aan bod zou blijven komen. In de omschrijving van het hoofdstuk jeugdwerkbeleid vinden we dat terug, dat vinden we goed. De omschrijving van het hoofdstuk jeugdbeleid vinden we echter niet zo duidelijk. We willen een concretere invulling en vinden het zinvol om binnen dat hoofdstuk thema's uit te werken. We blijven pleiten voor een doordachte, onderbouwde invulling van thema's. Zo heeft men lokaal meer een houvast en kunnen er ook voor wat betreft jeugdbeleid ondersteunende instrumenten zoals een leidraad worden ontwikkeld. Dat maakt een kwaliteitsvolle ondersteuning, vorming en bewustmaking van actoren mogelijk en verplicht tot het maken en motiveren van keuzes.

De overige elementen die in de beide hoofdstukken beschreven moeten worden zijn goed. Het gaat om

het proces en de analyse, de concrete vertaling van de vooropgestelde doelstellingen door middel van concrete acties met timing en financiële weerslag. We zijn ook blij dat er niet wordt geraakt aan de principes van communicatieve planning en dat er niet wordt ingebonden op de concrete bepalingen hierover. In het verlengde hiervan zijn we ook zeer tevreden over de samenspraak met de lokale jeugdraad die wordt opgelegd.

Meer specifiek zijn we tevreden dat de minister het advies van de Vlaamse Jeugdraad heeft gevolgd om bij de opsomming van diegenen die betrokken moeten worden bij de inspraakprocedure (artikel 5, §4), de lokale jeugdleden expliciet op te nemen.

We gaven eerder reeds advies over de prioriteiten in het decreet. In advies 0513 zeggen we twee prioriteiten een maximum te vinden en formuleren we ook enkele criteria voor die prioriteiten. In dat advies lezen we: "We moeten eens grondig nadenken over de prioriteit in dit decreet. Blijkbaar zijn zowel de eerste als de tweede prioriteit geen tijdelijk gegeven geweest en hebben we telkens voor blijvende aandacht moeten pleiten. Dit holt enigszins het idee van een prioriteit uit en daarvoor willen we samen met de andere partners naar een oplossing zoeken." Hierover werd niet echt grondig nagedacht. Dit is absoluut een gemiste kans.

Onze belangrijkste vraag in het kader van de wijziging van het voorliggende decreet heeft betrekking op de keuze van prioriteiten in de toekomst. We verwachten dat de keuze van de prioriteiten op Vlaams niveau gebeurt in overleg met de Vlaamse Jeugdraad. We willen dit expliciet in het decreet opgenomen zien. Momenteel is dit niet zo, en kan de minister in principe zonder overleg nieuwe prioriteiten voor het lokale jeugd(werk)beleid bepalen. Wij verwachten van de minister van Jeugd dat hij dergelijke keuzes niet maakt zonder overleg met de Vlaamse Jeugdraad. Opname in het decreet is voor ons de enige echte garantie dat dit zal gebeuren.

Op vergaderingen van de reflectiegroep werd voor de invulling van de prioriteiten gekozen voor jeugdwerkinfrastructuur (als prioriteit jeugdwerkbeleid) en jeugdinformatie (als prioriteit jeugdbeleid). We zijn blij met de prioriteit voor jeugdwerkbeleid, met name jeugdwerkinfrastructuur. De noden inzake jeugdwerkinfrastructuur zijn immers nog steeds nijpend. Voor de tweede prioriteit ligt dat anders. De keuze voor jeugdinformatie is dan ook wat vreemd gelopen. We vinden als Vlaamse Jeugdraad jeugdinformatie

zeer belangrijk. Maar of dit een goede prioriteit is in het kader van dit decreet, is iets anders. De Vlaamse Jeugdraad is geen vragende partij geweest voor deze prioriteit, en de jeugdwerksector evenmin. Wij vragen ons dus af waar deze prioriteit vandaan komt, omdat we ervan overtuigd zijn dat aan een prioriteit toch steeds een duidelijk benoemde nood of vraag aan de grondslag moet liggen.

Zelf hebben we steeds diversiteit als prioriteit jeugd-beleid naar voor geschoven. In het Vlaams Jeugd-beleidsplan spreekt men ook van een prioriteit 'interculturaliteit-diversiteit-toegankelijkheid'. In het huidige voorstel vinden we dit niet terug. De garantieregeling voor de doelgroep van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, waarvoor voor de wijziging van het decreet al een vergelijkbaar bedrag werd gereserveerd, mag niet verkocht worden als prioriteit diversiteit. Een echte keuze voor een prioriteit gaat voor ons gepaard met een onderbouwde visie en het ontwikkelen van instrumenten om aan diversiteit lokaal echt gestalte te geven. Gezien de aandacht van de minister voor dit thema en het actieplan interculturaliteit verbaast het ons dat gemeentes geen extra middelen kunnen krijgen om van diversiteit werk te maken. Het lijkt ons een gemiste kans. We begrijpen dus niet waarom er voor jeugdinformatie wordt gekozen en niet voor diversiteit.

Het is natuurlijk op zich een goede zaak dat het algemene budget voor het lokaal jeugdbeleid wordt opgetrokken. We begrijpen echter niet welke visie er zit achter de verdeling van de middelen. De verdeling van middelen vinden we veel te ondoordacht knip- en plakwerk. Het is te betreuren dat we hierover geen grondig gesprek hadden op de reflectiegroep lokaal en provinciaal jeugdwerkbeleid.

De Vlaamse Jeugdraad vraagt garanties voor de middelen die bestemd zijn voor het lokale jeugdwerk en wil zeker geen vermindering van deze middelen. Wij gaan ervan uit dat er nog heel wat werk voor de boeg is in de ondersteuning van het lokale jeugdwerk. In die zin kunnen middelen die naar een verbreding van de Vlaamse ondersteuning voor het lokaal jeugd-beleid toewerken, enkel nieuwe, extra middelen zijn. Onze argumenten voor meer middelen vindt men in het genoemde advies.

De minister heeft aangekondigd dat het budget voor gemeentebesturen in 2008 stijgt tot 20 miljoen euro. In de definitieve tekst van het decreet zien wij dit bedrag niet meer staan. Maar wij hebben hier de bevestiging uit de mond van de minister kunnen horen.

We zijn blij met een verankering van de middelen voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Maar we betreuren dat de ambitie niet verder reikt dan een indexering van de huidige middelen. Tegelijkertijd waarschuwen we voor het gevaar van een herformulering van de middelen 'maatschappelijke achterstelling' als een prioriteit 'toegankelijkheid/diversiteit'. De middelen maatschappelijke achterstelling zijn immers in het leven geroepen om structureel de nodige middelen te voorzien voor jongeren in een situatie van maatschappelijke achterstelling (sociocultureel of socio-economisch). De situatie van deze jongeren wordt sterk bepaald door het behoren tot een socioculturele minderheid, armoede en/of lage scholing. Een uitbreiding naar een diversiteit aan mogelijke doelgroepen brengt de garantieregeling in gevaar. Hierop aanvullend geven we graag mee dat het huidige budget voor maatschappelijke achterstelling momenteel reeds onder druk staat wegens een gevarieerd geheel aan werkvormen naar maatschappelijk kwetsbare jeugd. Indien de minister dus een volwaardige prioriteit diversiteit in het leven wil roepen moeten daar middelen voor worden voorzien in plaats van bestaande posten te herbenoemen.

Wij zijn tevreden dat de minister ons advies heeft gevolgd om de middelenboom – die er overigens dankzij ons zo eenvoudig uitziet – bovenaan op te splitsen en het onderscheid tussen de middelen voor jeugdbeleid en jeugdwerkbeleid vast te leggen. Dat geeft garanties op termijn en dat maakt ook de financiële verantwoordelijkheid van de Vlaamse overheid tegenover het jeugdwerk en jeugdbeleid duidelijker.

De restmiddelen zijn het overschot van middelen die overblijven omdat gemeentes geen of slechts gedeeltelijk aanspraak maken op de middelen. We vinden het belangrijk dat de restmiddelen ten goede komen van het lokale jeugdbeleid. We hopen betrokken te worden bij de besluitvorming over de inzet van deze middelen.

We vinden het jammer dat er geen extra impulsen aan de provincies worden gegeven. We betreuren ook dat de vraag van de provincies om meer inclusief te kunnen werken ten aanzien van personen met een handicap, niet beantwoord is. Die vraag is nochtans niet strijdig met hun opdracht en verantwoordelijkheid op dat vlak.

Ze willen inclusief werken (ook voor andere doelgroepen) centraal zetten. We vinden het jammer dat er geen opening voor deze discussie was. Zonder dat

de verantwoordelijkheid van de provincies aangaande de gehandicaptenwerkingen in het gedrang hoeft te komen, vinden we in de gevraagde opening geen tegenspraak met de opdracht van de provincies.

Het is wel een goede keuze dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie de Brusselse gemeentebesturen zal begeleiden en informeren inzake lokaal jeugdbeleid.

Ten slotte enkele opmerkingen over de uitvoeringsbesluiten die bij dit decreet horen en waaraan thans gewerkt wordt. Het jeugdwerk in gemeenten waar niet de gemeente, maar wel het jeugdwerk een eigen jeugdbeleidsplan opmaakt, kan slechts beroep doen op 80 percent van de middelen van een gemeente die zelf een plan opmaakt. Dit geldt vanaf 2008 bovendien ook voor de prioriteit jeugdwerkinfrastructuur, waar het jeugdwerk in die gemeenten nu nog op 100% kan rekenen voor de prioriteit jeugdruimte. Wij betreuren dit, te meer omdat het jeugdwerk het in deze gemeenten dikwijls al niet gemakkelijk heeft.

De memorie van toelichting bij het decreet vermeldt dat de gemeenten de impulssubsidies die ze ontvangen voor de prioriteiten, zullen moeten bewijzen met uitgaven voor die prioriteiten. Als Vlaamse Jeugdraad zijn wij al lang vragende partij voor die koppeling. In het uitvoeringsbesluit voor de prioriteit 'jeugdbeleid' vinden we dat principe ook terug. In het uitvoeringsbesluit voor de 'jeugdwerkprioriteit' vinden wij dit echter niet terug. Wij vragen daarom dat ook in dat uitvoeringsbesluit opgenomen wordt dat de subsidies in het kader van de jeugdwerkprioriteit uitsluitend aangewend kunnen worden voor de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van het beleid inzake jeugdwerkinfrastructuur.

En dan nu onze opmerkingen over het proces. Voor ons was een wijziging van het decreet nu niet wenselijk. We vroegen decretale rust en kregen in twee jaar tijd toch twee wijzigingen voorgeschoteld. Het decreet werd de laatste jaren al een aantal keren aangepast. Hierdoor was er bij elke opmaak van een nieuw lokaal jeugdwerkbeleidsplan telkens een andere regeling van toepassing. Een decreet moet aangepast worden na een grondige evaluatie en dan vooral wanneer blijkt dat een decreet niet goed meer is. Er is geen grondige evaluatie van het decreet geweest en volgens ons was het huidige decreet nog heel goed.

Een tweede bemerking heeft betrekking op de manier waarop het nieuwe voorstel van decreet tot stand is gekomen. De timing voor wat volgt na de decreetswij-

ziging, met name de uitvoeringsbesluiten en de handelingen, is veel te krap. En we zijn teleurgesteld over de participatie met betrekking tot dit decreet.

Het opstellen van een nieuw decreet lokaal jeugdbeleid moet voldoende grondig worden voorbereid, afgetoetst en uitgewerkt. Dit voorjaar werden er – op minder dan zes weken tijd – talloze voorstellen aan ons bezorgd. Naar opmerkingen werd soms geluisterd, soms werd er gediscussieerd, maar soms ook niet. We vinden het niet ernstig dat de memorie van toelichting pas werd bezorgd op 28 april 2006, enkele dagen voor de bespreking van ons definitieve advies op onze algemene vergadering. Die memorie van toelichting verwachten we in de toekomst samen met de adviesvraag, zodat het decreet goed besproken kan worden.

De visie van waaruit de voorliggende wijzigingen aan het decreet tot stand kwamen, is nog steeds niet duidelijk. In 1993 ontstond het decreet vooral om het lokale jeugdwerk beter te ondersteunen. Er gebeurde geen grondig onderzoek naar deze belangrijkste doelstelling van het decreet. Het is een gemiste kans dat deze decreetswijziging geen antwoord biedt op de vraag hoe het lokale jeugdwerk zo goed mogelijk ondersteund kan worden. Die essentiële denkoefening werd niet gemaakt.

Er werd bijvoorbeeld ook niet nagedacht hoe jeugdraden op een goede manier ondersteund kunnen worden en of dit een plek kan krijgen in dit decreet. De werkgroep lokale participatie van de reflectiegroep heeft nochtans aangetoond dat er heel wat noden en vragen zijn. Lokale jeugdraden krijgen immers een cruciale rol toebedeeld in de participatie van jongeren aan het beleid in hun gemeente. Wij willen hier nogmaals onze bezorgdheid uiten over het ontbreken van een goede inhoudelijke ondersteuning op Vlaams niveau van deze jeugdraden. Net omdat de lokale jeugdraden in dit decreet een zeer belangrijke rol en verantwoordelijkheid krijgen, is het van belang dat er – na het stopzetten van de subsidiëring van Jemp vzw – snel duidelijkheid komt over de manier waarop de lokale jeugdraden in 2007 zullen ondersteund worden tijdens de opmaak van de gemeentelijke jeugdbeleidsplannen. Het nieuwe aanspreekpunt waar jeugdraden terecht moeten kunnen voor informatie, vorming en praktijkondersteuning, moet er snel komen. Dit initiatief wordt op dit ogenblik voorbereid door het kabinet van minister Anciaux met een aantal partners, waaronder ook de Vlaamse Jeugdraad. Momenteel zijn de lokale jeugdraden zelf echter nog niet betrok-

ken bij de uitwerking van dit initiatief, hoewel zij volgens ons toch het beste kunnen zeggen hoe zo'n ondersteuningsorganisatie er moet uitzien en wat zij van dat aanspreekpunt verwachten. Wij vragen de minister daarom om nu ook snel de lokale jeugdraden te betrekken bij de verdere voorbereiding van dit initiatief.

De timing zit helemaal verkeerd. Nadat het parlement dit wijzigingsdecreet zal goedgekeurd hebben, moet de Vlaamse Regering ook nog eens de verschillende uitvoeringsbesluiten bij dit decreet goedkeuren, in totaal zijn er dat vier. En terwijl het decreet nu maar pas wordt besproken in het Vlaams Parlement, zijn in verschillende Vlaamse steden en gemeenten de stuurgroepen al van start gegaan met de opmaak van nieuwe jeugdbeleidsplannen. Binnen enkele dagen vinden de eerste provinciale trefdagen plaats, waar lokale beleidsmakers en jongeren elkaar ontmoeten rond de lokale jeugdbeleidsplannen. Het noodzakelijke ondersteunend materiaal is nauwelijks ontwikkeld. Jongeren, jeugdconsulenten en jeugdwerkers moeten lokaal aan de slag kunnen gaan om een nieuw jeugdbeleidsplan vorm te geven. Organisaties moeten impulsen kunnen geven, zodat er vanuit verschillende hoeken wordt gezocht naar een goede ondersteuning. Maar iedereen moet nu volop vergaderen over het nieuwe decreet en nieuwe uitvoeringsbesluiten. En het zijn de lokale jeugdleden en de jongeren die daar volgens ons in de eerste plaats de dupe van zijn, omdat er onvoldoende instrumenten zijn die hen kunnen ondersteunen tijdens de opmaak van het nieuwe jeugdbeleidsplan.

Voor een minister die participatie hoog in het vaandel draagt, zijn we teleurgesteld in dit proces. Buiten de kleine groep betrokkenen is er onvoldoende kans voor terugkoppeling geweest. Om tot een nieuw decreet lokaal en provinciaal jeugdwerkbeleid te komen, willen we een voldoende participatief proces. We moeten zelf tijd krijgen om onze achterban te raadplegen. Met bijvoorbeeld hoorzittingen en voldoende tijd om aspecten terug te koppelen. Daarbij worden ook lokale jeugdleden, het jeugdwerk en alle relevante partners gehoord. Het werk moet veel grondiger gebeuren. Voor ons was er dus onvoldoende tijd om belangrijke discussies grondig te voeren. Voor de Vlaamse Jeugdraad kwam het huidige voorstel vooral veel te snel tot stand. We rekenen er alvast op dat het proces rond de wijziging van het decreet Vlaams Jeugdbeleid beter zal verlopen.

Tot slot en ondanks onze fundamentele bezwaren bij deze te haastige decreetswijziging willen we bena-

drukken dat wij de Vlaamse inspanningen, impulsen en methoden voor het lokale jeugdbeleid zeer waarderen. Als Vlaamse Jeugdraad willen we in de toekomst verder op een constructief-kritische manier blijven mee invulling geven aan de rol van de Vlaamse overheid in het lokaal jeugdbeleid.

III. UITEENZETTING DOOR DE HEER MARC IPERMANS, COÖRDINATOR VERENIGING VLAAMSE JEUGDDIENSTEN EN -CONSULENTEN (VVJ)

De heer Marc Ipermans: VVJ huldigt de visie dat een performant lokaal jeugdbeleid bouwt op drie sterke pijlers: een gedreven schepen voor jeugd, betrokken jeugdwerk dat verenigd is in een sterke jeugdraad en, als laatste maar zeker niet minste, een competente jeugdambtenaar. Als koepelorganisatie van de gemeentelijke jeugddiensten en jeugdconsulenten zijn we u dan ook dankbaar dat we naast de collega's van de VVSG en de Vlaamse Jeugdraad onze visie op de vernieuwing van het decreet gemeentelijk, intergemeentelijk en provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid mogen toelichten.

Een apart decreet lokaal jeugdbeleid is geen overbodige luxe. Vooraleer in te gaan op de voorgestelde wijzigingen aan het decreet zelf, willen we eerst een lans breken voor het bestaan van dit decreet an sich. Hier en daar hoorden we de voorbije maanden voorstellen om het decreet lokaal jeugdbeleid af te schaffen en de daaraan gekoppelde middelen gewoon over te hevelen naar het Gemeentefonds of nog, om dit decreet plus de middelen te integreren in een globaal decreet vrijetijdsbeleid.

Als VVJ willen we hier een heel sterk pleidooi houden vóór het behoud van een apart regelgevend kader voor het lokale jeugdbeleid, met aparte subsidies die door de Vlaamse overheid worden verstrekt aan gemeentebesturen en provinciebesturen en de VGC voor de uitvoering van een apart jeugdbeleidsplan. Is VVJ voor apartheid en tegen integratie? Integendeel. Maar één van de essentiële basisprincipes van het decreet lokaal jeugdbeleid blijft de communicatieve planning. Jeugdbeleid boekt succes als het ervaren wordt als een gemeenschappelijk project van het gemeentebestuur, het jeugdwerk, de jeugdraad en de kinderen en jongeren uit de gemeente. Dit zal veel moeilijker waar te maken zijn binnen een groter

geheel waar kinderen en jongeren slechts twee van de vele doelgroepen zijn.

Jeugdbeleid gaat ook over veel meer dan louter vrije tijd. Denk maar aan informatie op maat of een kindvriendelijke woonomgeving. Men heeft ons inziens een afzonderlijk juridisch kader, een planningsproces op maat van kinderen en jongeren en een aparte financiële impuls nodig om dit jeugdbeleid vooruit te helpen. Opgeslorpt binnen een ruimer geheel dreigt de zo noodzakelijke specifieke aandacht voor kinderen en jongeren al te snel in de verdrukking te komen.

Wij zien de volgende belangrijke positieve punten in het voorgestelde wijzigingsdecreet. Uiteraard zijn we blij met de aangekondigde budgetverhoging voor het decreet zodat vanaf 2008 twintig miljoen euro beschikbaar zal zijn voor de gemeenten en de VGC. Dat staat niet met zoveel woorden in de tekst van het ontwerp, maar wij geloven de minister op zijn woord. Het gaat ons overigens niet enkel om de welgekomen extra middelen. We zijn ook opgetogen over de wijze waarop deze budgetverhoging aangewend zal worden. De verdeling die wordt voorgesteld leidt ertoe dat voor het eerst een specifieke financiële impuls aan het bredere jeugdbeleid van de gemeenten wordt gegeven, en dit zonder dat dit ten koste gaat van de middelen voor het jeugdwerkbeleid. Deze keuze heeft onze volledige steun.

De naamswijziging van jeugdwerkbeleidsplan naar jeugdbeleidsplan en de clustering van de acht verschillende hoofdstukken van het jeugdwerkbeleidsplan in twee hoofdstukken jeugdbeleid en jeugdwerkbeleid, geeft een duidelijk signaal dat de Vlaamse overheid een breed integraal lokaal jeugdbeleid wil ondersteunen waarin het jeugdwerkbeleid om evidente redenen een prioritaire plaats bekleedt. De VVJ is steeds pleitbezorger geweest van een dergelijke visie.

We zijn blij dat de impulssubsidies voor jeugd- en jeugdwerkbeleid op de prioriteit zelf worden bekeken en dus niet langer louter jeugdwerkuitgaven als subsidieerbare uitgaven worden aanvaard, dat met andere woorden binnen de prioriteit jeugdwerkinfrastructuur ook investeringen in gemeentelijke jeugdwerkinfrastructuur kunnen ingebracht worden voor zover deze langdurig en in hoofdzaak door particuliere jeugdwerkinitiatieven gebruikt wordt, en dat ook inspanningen van het gemeentebestuur zelf op het vlak van jeugdinformatie in aanmerking kunnen komen als subsidieerbare uitgave binnen deze prioriteit.

Na de eerste stappen in planlastvermindering, de zogenaamde fase 1, die werden vastgelegd in de decreetswijziging van eind 2005, zijn we blij dat het niet bij deze maatregelen gebleven is. De VVJ heeft in het verleden herhaaldelijk gesignaleerd dat de planlast die gepercipieerd wordt op lokaal vlak, een negatieve invloed dreigde te hebben op het draagvlak van de communicatieve jeugdwerkbeleidsplanning. We zijn blij dat men met deze signalen rekening heeft willen houden. Het integreren van het maatschappelijk kader in de procesbeschrijving, het schrappen van de verplichting om beleidsindicatoren te formuleren, en de clustering van de hoofdstukken an sich waardoor heel wat knip- en plakwerk vermeden kan worden, zijn allemaal wezenlijke elementen in de vermindering van de planlast.

Misschien minder zichtbaar in de voorgestelde tekst-aanpassingen van het decreet, maar minstens even belangrijk als we het over planlastvermindering hebben, is een basishouding van vertrouwen in de goede wil en de beleidscompetenties van de lokale planners. Gemeenten worden door de voorgestelde wijzigingen meer geresponsabiliseerd, wat goed is. Het belang van het signaal dat de Vlaamse overheid in principe met een minimum aan administratieve verplichtingen de uitvoering van de jeugdbeleidsplannen wil opvolgen en enkel bij klachten of andere tekenen van disfuncties – volkomen terecht trouwens – diepgravend zal controleren, kan moeilijk onderschat worden.

Naast de positieve punten willen we ook graag enkele bezorgdheden formuleren. De eerste bouwt voort op het positieve punt van daarnet. De vertrouwensrelatie tussen de gemeentebesturen en de bevoegde Vlaamse administratie is erg belangrijk maar ook erg broos. Er zal veel tijd en energie moeten geïnvesteerd worden in communicatie over de vernieuwingen en de vernieuwde aanpak. Er leven nog heel veel vragen over hoe de hoofdstukken moeten worden ingevuld, welke gegevens in de verantwoordingsnota moeten worden opgenomen, hoe men die jaarlijkse actualisering van het financieel overzicht juist ziet enzovoort. Het secretariaat van VVJ krijgt die vragen thans binnen.

Uiteraard is hier een belangrijke taak weggelegd voor de administratie zelf. Maar we willen op deze plaats toch ook wijzen op het belang van de intermediaire organisaties die jeugdwerkers, mandatarissen en jeugdambtenaren informeren, vormen of op een andere manier ondersteunen. Zonder deze actoren zou de implementatie van bijvoorbeeld dit decreet

zonder twijfel veel moeilijker verlopen. De inzet van al deze spelers heeft er zeker toe bijgedragen dat – op enkele faciliteitengemeenten na – nagenoeg alle gemeenten al jarenlang getrouw een jeugdwerkbeleidsplan opstellen. Het is dan ook belangrijk om deze organisaties structureel voldoende financiële armslag te geven om hen toe te laten het nog steeds stijgende aantal vragen om informatie, vorming en ondersteuning op een kwaliteitsvolle manier te beantwoorden.

Ook de tweede bezorgdheid heeft te maken met planlast. Zoals eerder gesteld appreciëren we de inspanningen die reeds werden gedaan en die in dit wijzigingsdecreet worden voorgesteld. Toch blijven we bezorgd dat waar er aan de ene kant heel wat planlast verdwijnt, er langs de andere kant – wellicht onbedoeld – nieuwe bepalingen opduiken waarvan we vermoeden dat een aantal lokale planners ze als planlast zal ervaren, omdat niet duidelijk is wat deze verplichtingen aan meerwaarde bieden voor het plan of het planningsproces.

We willen daarvan twee voorbeelden geven. In het ontwerp van decreet duikt in artikel 5, §3ter, de verplichting op om voor elk hoofdstuk de wijze te beschrijven “waarop men bij de uitvoering van het jeugdbeleidsplan de principes van een interactief bestuur in de praktijk zal brengen”.

Reeds vorig jaar heeft VVJ in zijn reactie op de voorstellen van de heer Caron, voornamelijk waar het de discussie betrof over de keuze tussen een driejarig en een zesjarig jeugdbeleidsplan – waar wij overigens argumenten ontwikkelden ten gunste van een zesjarig jeugdbeleidsplan – zelf het belang benadrukt van het zoeken naar permanente participatiekansen voor kinderen en jongeren aan het lokale jeugdbeleid. Inhoudelijk gaan we er dus volledig mee akkoord dat dit een belangrijk aandachtspunt voor het gemeentelijk jeugdbeleid moet zijn. Wij geloven echter dat vorming en goede praktijkvoorbeelden, of, waarom niet, een specifieke prioriteit tijdens één van de volgende planperiodes, hier meer kunnen bewerkstelligen dan de voorgestelde verplichting om een beschrijving van de gemeentelijke aanpak op te nemen in de hoofdstukken van het jeugdbeleidsplan.

We weten verder dat de Vlaamse Jeugdraad er voorstander van is om wat betreft de prioriteit jeugdwerkinfrastructuur een verplichting in te bouwen om vooraf minimum twee thema's te kiezen uit een lijst van zeven knelpunten die op Vlaams niveau zijn geïnventariseerd.

Wij vinden dat geen goed idee. We vrezen dat dit door veel lokale actoren als betuttelend wordt ervaren wat alleszins de perceptie van planlast opnieuw zou versterken. Bovendien vrezen we dat een verplichte keuze a priori in veel gemeenten ook contra-productief kan werken. Waar men spontaan aan veel meer knelpunten zou werken, zal men nu in een aantal gemeenten geneigd zijn er juist twee, en niet meer, uit te kiezen. VVJ pleit ervoor om voor de prioriteit jeugdwerkinfrastructuur een zo ruim mogelijke interpretatie toe te laten.

De voorzitter: Hiermee zijn we aan het einde gekomen van deze hoorzitting. Ik dank de sprekers voor hun interessante bijdrage en verwijs voor het vervolg ervan naar de bespreking van het ontwerp van decreet op donderdag 9 november 2006.

De verslaggever,

De voorzitter,

Els ROBEYNS

Dany VANDENBOSSCHE